

Information och rekommendationer inför sedelutbytet

Kontantköp

Även om sedlar och mynt som ges ut av Riksbanken är lagliga betalningsmedel, har handeln ingen skyldighet att ta emot kontanter. Avtalsfrihet råder och en handlare kan alltså själv bestämma om denne endast vill göra affärer genom kortköp. Det är viktigt att tydliggöra detta för konsumenten, till exempel genom skyltar i butikens entré och vid kassan. (Andra regler gäller för den offentliga sektorn).

En handlare kan själv bestämma:

- att inte ta emot kontanter
- att inte ta emot 1000-kronorssedlar
- att det maximala beloppet för kontantköp kan vara till exempel 15 000 kronor
- att en konsument måste handla för till exempel minst 300 kronor vid köp med en tusenkronorssedel
- att inte ta emot sedlar när man inte är säker på äktheten eller om sedeln är nedsmutsad av färg

Öppet köp/bytesrätt

Det finns ingen lag som gör en handlare skyldig att erbjuda öppet köp när konsumenter handlar i butiken. Det finns alltså ingen laglig rätt för konsumenter att ångra ett köp som skett i en butik. (Det är annorlunda vid distans- och hemförsäljning inom Sverige. Då gäller 14 dagars ångerrätt). Däremot är det många varuhus, affärskedjor och enskilda handlare som erbjuder öppet köp som en service till konsumenterna.

Under bytet av mynt och sedlar finns det en risk att privatpersoner, genom att utnyttja butikernas erbjudande om öppet köp, kommer att försöka använda butikerna som växlingskontor/bank.

Exempel: En betalning i snart utgående tusenlappar görs i en butik i slutet av december 2013. Kunden återkommer efter årsskiftet och vill återlämna varan och få pengarna tillbaka i nya giltiga sedlar.

Bytesrätt är ett erbjudande från handlaren till en konsument om att denne inom en bestämd tid kan lämna tillbaka en vara och i stället få en annan vara eller ett

tillgodokvitto. Konsumentverket och Svensk Handel rekommenderar att tillgodokvitton ska vara giltiga i minst tre år. Om information om giltighetstid saknas är tillgodokvittot giltigt i tio år.

Av tillgodokvittot ska framgå

- säljarens namn, firma, adress och organisationsnummer
- hur länge tillgodokvittot gäller
- att tillgodokvittot inte kan bytas mot pengar utan endast mot annan vara i butiken

Rekommendation

Se över erbjudanden om öppet köp. Brukar ni erbjuda öppet köp måste ni tydliggöra att ni inte längre gör det alternativt har förändrade villkor under en övergångsperiod. Observera att erbjudandet/villkoren ofta står förtryckt på kvittot.

Erbjud endast begränsad möjlighet till öppet köp vid kontantköp, till exempel upp till 3000 kronor.

Som alternativ till öppet köp kan en handlare lämna ett erbjudande om bytesrätt/tillgodokvitto i stället för återbetalning i kontanter. Handlaren kan själv bestämma om erbjudandet om tillgodokvitto ska gälla vid alla köp eller endast vid köp för höga belopp.